

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

וייל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

צידה לדרך - פרשת פי תבוא

עלון מס' 105 | שנה 2

בדרך הזמן

מהתפלה, החלולת היו מוכנות ומריחות וכל הפית התמלא בניחוחות ערבים.

המשרתת השניה הטפשה - אמנם היתה חרוצה ועבדה קשה כל היום, אבל בערב מיד כשסיימה הלכה לישון. בבקר היא מהרה להביא עצים להסקה, אה הם היו לחים והאש לא נתפסה בהם, היא עבדה הרבה זמן להדליק ולבסוף כשהצליחה הבית התמלא בעשן מחניק. היא רצה לקמח להתחיל לנפות, ואז לא היה כבר זמן להתפוח את הבצק וכמו שהוא היא אפתה והכניסה לתנור ואז נכנס בעל הבית לעשן מחניק ושלחו ריק, הוא היה צריח לחכות שהחלות תצאנה והן בכלל לא היו תפוחות והטעם בהתאם... בעל הבית כעס, והיא לא מבינה על מה הכעס הרי היא עבדה קשה והתאמצה כל כה...

כה גם בימי הדין. לא יתכן שהאדם יתחיל להתפונן לראש השנה בראש השנה עצמו, כי אז הוא ידמה למשרתת השניה, אשרי מי שמכין עצמו לפני בוא המועד ואז הוא יכול לבוא מוכן ליום הדין.

המשרתת החכמה והמשרתת הטפשה ימי חדש אלול הם ימי הכנה לימים הנוראים. לכן כל אחד בימים אלו מתחזק ומיטיב את התנהגותו כדי לבוא מוכן לראש השנה ולזכות בדין.

משל נפלא אמר על כה האדמו"ר בעל "הדברי חיים" מצאנו וצ"ל:

היו שתי משרתות; אחת חכמה וחרוזה, והשניה טפשה וחרוזה.

ההבדל ביניהן היה גדול - החכמה שהיתה גם חרוזה עבדה בנריות כל היום אבל בערב למרות שהיתה עיפה מאד מעמל היום לא הלכה לישון אלא בחכמתה היתה מכינה לה את כל הדברים שצריכים ליום המחרת: היא הכינה עצים להסקה והניחה אותם ליבול ליד התנור. היא נפתה את הקמח, הכינה את המצרכים הדרושים ורק כשהכל היה מוכן היתה הולכת לישון.

בבקר מיד כשקמה, היתה מסיקה את התנור, לשה את הבצק מניחה אותו לתפוח, בינתיים ערכה שלחן, חזרה לאפות את הבצק. ואז כששב בעל הבית

בְּדֶרֶךְ רֵפוּתֵינוּ

**הַשׁוֹדְדִים שֶׁהִתְנַפְּלוּ עַל הָאִישׁ, לְפָתַע בְּרַחוּ מִפְחָדִים וּמִבְּהָלִים!
מָה עָשׂוּ הַנְּעָרִים הַפּוֹחֲזִים כְּשָׂרְאוּ אֶת פְּנֵי מָרֵן הַחֲזוֹן אִישׁ?**

הַתְּפִלִּין שֶׁבִּתּוֹךְ הָרֵאשׁ!

"וְרֵאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיהֶם וַיִּרְאוּ מִמֶּה" (כח, י)

מה פרוש ברכה זו? הגמרא במסכת ברכות (ו, א) אומרת על הפסוק הזה: "ותגיא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפלין שבראש".

מספר על הגר"א מוילנא שבעת שהיה שרוי בגלות שערה, התנפלו שודדים על בעל הבית בו התארח. הוא שמע צעקות נוראות, ומהר לצאת מחדרו כדי לברר את פשרו. משראו השודדים את התפלין שעליו, מיד הניחו לבעל הבית וברחו מפחדים ומבהלים. לאחר שנגנע מהבהלה הגדולה, שאל בעל הבית את הגאון: "איך גרמת להם שיברחו מרב פחד?" האכסנאי ההוא עדין לא ידע עם מי יש לו עסק, הוא לא הבין שמדובר ברבן של כל בני הגולה, וחשב שהוא סתם אורח, לכן הקשה: "איך זה יכול להיות?".

ענה לו הגאון: "הרי זה מפרש בכתוב: 'ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה, ויראו ממך'... כעת בעל הבית בכלל לא הבין, וחזר והקשה: "אם כן, למה מהתפלין שלי הם לא נבהלו? מה יש בתפלין שלך שהניס אותם?" ענה לו הגאון: "רבי אליעזר הגדול לא אמר: 'אלו תפלין שעל הראש', אלא: 'אלו תפלין שבראש', הם לא התיראו מהתפלין שעל ראשי; אלו אינן שונות משלה. הם נבהלו ונגעשו מהתפלין שבתוך הראש שלי. תפלין שבראש צריכים להיות כמו שאומרים ב'לשם יחוד' שלפני הנחת תפלין: על הראש נגד המוח, 'שהנשמה

שבמחי עם שאר חושי וכחותי, כלם יהיו משעבדים לעבודתו יתברך". כשבתוך הראש מנחים התפלין, כשהמח כלו משעבד לעבודתו יתברך עמי הארץ רואים זאת ומתיראים.

*

מספר על הרב מפוניב' וצ"ל, שנסע פעם עם ה"חזון איש" וצ"ל במונית באחת הערים בארץ. בימים ההם עוד לא היה חשש רב מנסיעה בשכונות הערביות, ואכן, בדרךכם חלפו שני גדולי הדור באחת מהשכונות הללו. אלא שבדיוק אז טמנו כמה פרחחים מארב למונית, והחלו לידות לעברה אכנים. הנהג חשש מפניהם מאד, אבל החזון איש בקש ממנו לעצר. הוא פתח את הדלת, ונהג המונית נועק בבקלה: "הרב, הנהר נא, הם עלולים לפגע בכם!" אולם החזון איש לא שמע לאזהרותיו, הוא יצא ונגעמד מול הנערים הפוחזים. מיד כשראו אותו ברחו כלם כל - עוד נפשם בם...

ספור נוסף ספר רבי אליקים שלזינגר מלונדון: נערה, בת למשפחה חלוצית, חפצה לחיות חיי תורה. היא הסתתרה בפנימיה של מוסד לבנות, והשליטונות ראו בכך ענין פלילי חמור, ממש כמו חטיפה... המשטרה פתחה בחקירה, במהלכה אמורים היו החוקרים להגיע לביתו של מרן ה"חזון איש" וצ"ל,

מרן ה"חזון איש" וצוק"ל

איש קם ויצא מביתו אל החצר. ברגע שראו אותו השוטרים הסתלקו משם. - פשוט ברחו מרב פחד! כה התגשמה הברכה "ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה, ויראו ממה", וכדברי רבי אליעזר הגדול "אלו תפלין שבראש". כשהתפלין בתורה הראש' הרואים מתיראים... (ע"פ "יחי ראובן")

כדי לחקר אותו בענין. הם חשדו בו כי יש לו יד בכל הפרשה, וחשבו אף להאשים אותו בחטיפה. ספר רבי אלקיים, שכאשר השוטרים הגיעו לביתו של החזון איש וכבר עמדו בחוץ, פנה הוא אל החזון איש והודיעו על כך. אמר לו החזון איש: "צא ואמר להם שילכו מפאן". אולם רבי אלקיים חשש מהם, ואמר לחזון איש כי הוא פוחד מפניהם. אמר לו החזון איש: "אתה מפחד, אבל אני לא מפחד!" החזון

מדוע שנה רבי יעקב קמינצקי את הנהגתו לאחר עשרות שנים?

רבי יעקב קמינצקי זצ"ל לא אכל מצה שרויה בפסח. היה זה בגלל שבועודו בחור התאכסן אצל אדם אחד, ובפסח נתנה לו בעלת הבית עוגה והוא לא רצה לאכלה מחששות שונים, אך כדי לא לביש את בעלת הבית אמר שאינו אוכל שרויה, ומאז כדי לא להפר את דבורו נהג 'לא לאכל שרויה בפסח'. עוד מספר על רבי יעקב קמינצקי, שבבקורו האחרון בארץ הפתעו בני משפחתו לראותו מניח תפלין של רבנו תם לאחר התפלה. מה הביאו לכה? ספר, שלפני כיוכל שנים, כשנקרא על ידי רבי פייבל מנדלוביץ זצ"ל לעמד בראש ישיבת 'תורה ודעת', התפתחה ביניהם שיחה אודות תפלין של רבנו תם. "מדוע לא תניחן?", שאלו הרב מנדלוביץ, "והרי גם תחפץ חיים הניחן כשהגיע לגיל תשעים!". השיבו רבי יעקב בבת צחוק: "כשאגיע לגיל תשעים אני גם אף אני...!". יוכל שנים חלף מאז, הרב מנדלוביץ נפטר זה מכבר, ובהגיע רבי יעקב לגיל תשעים - התחיל להניח תפלין של רבנו תם, משום אותה אמרה שיצאה מפיו...

פחו של הדבור והזהירות מעשית נדר

"ואמרת לפני ה' אלוקיה" (דברים כו, יג) על פחו הגדול של הדבור הביא רבי יחאל מיכל שטרן שליט"א את דברי ה'אור החיים' (על דברים כג, כד) שכתב: "ואמרו 'מוצא שפתיה תשמרו' וגו' פרוש: תמתין מלהוציא הנדר מפיה עד שתוכל לעשות, פרוש לקים הנדר, אז תדר ותקום הנדר סמוך לנדרה, והוא אמרו 'ועשית כאשר נדרת'". הדבור הוא דבר חשוב, ולכן מי שחושב שדבריו לא יועילו - עדיף שלא לדבר כלל, ולכן אמר משה "ואני ערל שפתים", ובאר בתרגום: "קיר ממלל". באר הרבי ר' בונם, שמושה אמר: 'הדבור הוא דבר יקר אצלי, ומכיון שחושבני שלא יועיל דבורי בפני פרעה, עדיף לי לא לדבר'. וזהו ענין של 'אל תאמר דבר שאינו נשמע'. רבי איצ'ל'ע מפטרבורג כשהגיע לארץ ישראל, בקשו ממנו שידבר, אמר: "אדם שיש לו ב' שומרים: שנים ושפתים - יכול לדבר, אבל לי כבר אבד שומר אחד - שני נשרו - ואני מפחד לדבר כי חסר לי שומר...". דועה אמרתו של רבי נחמן מברסלב: בימי הנעורים לומדים לדבר, ובימי הזקנה לומדים לשתק, חבל שלומדים לדבר לפני שלומדים לשתק...

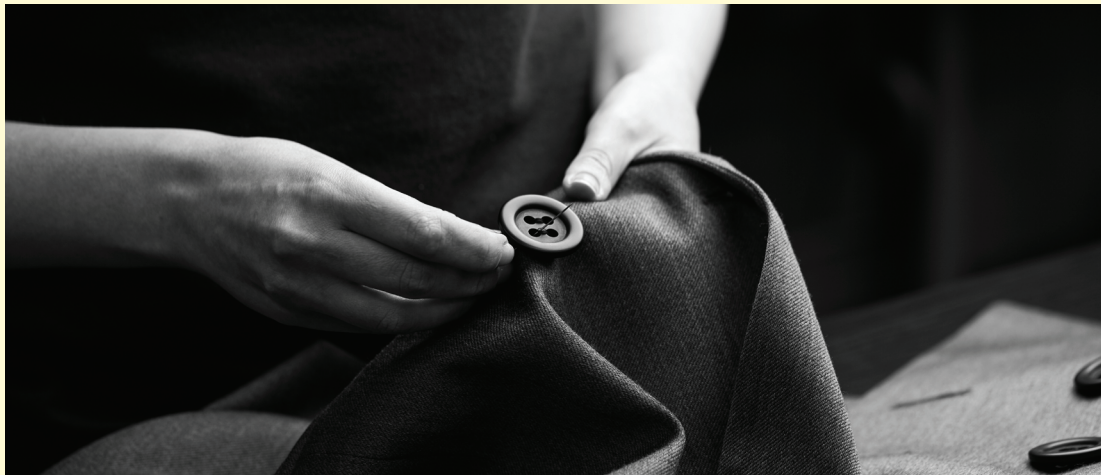
היהודי היה מפתח פשהרב מטשעבין הזכיר לו את אשר ארע לפני עשרות שנים....

מרו הרב מטשעבין זצ"ל יצא מפתח ביתו, כאשר
אחד הכפתורים שבכגדו פרום. כשראה המשמש
שהכפתור עומד לפל, אמר לרב שימתין מעט עד
שיביא חוט ומחט ויתפר לו את הכפתור.

הרב מטשעבין המתין, והתלמיד תפר לו את
הכפתור. כאשר סים לתפר נכנסה המחט בגופו של
הרב. התלמיד נחרד מאד, ואמר לו: "חוששני שיהיה
לי גיהנם בעבור זה!". אמר לו הרב: "אל תחשש, וגם

אם יכניסו אותך לגיהנם, אני אוציא אותך משם!"
עשרות שנים מאחר יותר, לפני פטירתו של הרב
מטשעבין, קרא הרב לאותו תלמיד חכם ואמר לו:
"הזכר אתה שלפני שנים הבטחתי לך שאוציא
אותך מהגיהנם?". הלה עמד דומם, הרב מטשעבין
הוא אחד מגדולי הדור כיום, והנה הוא קורא לו
ומשוחח אתו על דבר שהוא עצמו אינו זוכר... אמר
לו: "את מה שהבטחתי אקים, אך אל תקשה עלי את
המלאכה!..."

(על פי 'מדות והנהגות טובות')

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-1: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 95-659-804-5
התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדדים פלוס" ברחבי הארץ